

Monetary, Interpersonal Laws and Din Torah (24)

Question: Reuven gave Shimon and his young child a ride in his car. Shimon was lazy and did not seat his child safely in the car seat. During the ride, a policeman stopped the car and gave Reuven a ticket for riding with an unbelted child. Must Shimon pay the fine for Reuven because he caused it to happen or not?

Answer: In many countries, the law obligates a driver to ensure his passengers are safely seated before he can drive. Therefore, the whole responsibility is on the driver and he alone has to pay the fine. Even if Reuven told the father to properly seatbelt his child, and he didn't listen, the obligation is on the driver not to drive in such a situation and the penalty is on him and not the passenger (1). This applies to all adults who are not seatbelted.

Question: If the passenger (Shimon) says, "You drive and if you get caught, I will pay the fine," is he obligated to pay?

Answer: It would seem that he is. Just like one who tells a driver, "You drive and I will pay for the service" is obligated to pay, because of his oral commitment without a *kinyan*, similarly one who makes this offer to get the driver to drive is obligated.

בין הדינים – תבלק מדף היומי – סנהדרין מב.

מקבל פני בימינו, Rav Yochanan says whoever makes a bracha on the new moon, is like he was standing. **שו"ע** explains, that since it's considered *השכינה* must be said while standing. The *beracha* should be said while standing. The **רמ"א** adds the word "מעומד". **רמ"א** mentions it and so does the **רמב"ם**. **רמ"א** mentions it and so does the **רמב"ם**. **רמ"א** mentions it and so does the **רמב"ם**. We see since he says it should be made *כאילו* מקבל and needs *מעומד* because it's the *שכינה* before he discusses the *שכינה*. In reality, since it's better to wait until its *בימיו* which is after the 7th day. So, since we aren't being *מעומד* on the first day, which is the only time it is considered *השכינה*, it is most appropriate to go out to the street and greet the king rather than stay under a roof. Based on the way **רמ"א** learns the **רמב"ם**, that only on the first day is **יד רמה** that learns our **Gemara** that **מרימא** were too weak to stand on their own, so they leaned on their servants while reciting ק"ל. The **רמ"א** says we see regarding ק"ל, that if one can't stand on his own, then *סמיכה* is permitted. He then quotes **הגהות רע"א** who brings the **תורת היים** that one may not lean on his cane while reciting ק"ל. The **רמ"א** says this *halacha* is referring to one who can stand on his own, yet chooses to lean, he may not lean on his cane. Our *halacha*, is like in our **Gemara** where the person cannot stand on his own. In that case, leaning on a cane is permitted.

מקדש לבנה בלילה, **באר היטב** brings a fascinating story where a **Yid** was attacked at night by bandits and asked as his last wish to be *עליוש* before they kill him. When he said "כשם שאני רוקד כנגדך", he lifted his feet 3 times as is our *minhag*, and the wind lifted him up and he was saved from his would-be killers. He concludes there, **ואני שמעתי**, "that whoever is *עליוש* need not worry that he will die in that same month."

הוא היה אומר

1) עיני עמק המשפט במב

R' Yissachor Dov Loriner zt"l (Yesh Sachar L'peulasech) would say: "The **Ramban** at the end of *Parshas Bo* declares that when **Hashem** completely turns around the workings of nature, He demonstrates that He is the sole creator and controller of the entire world. This great phenomenon occurred during the events leading up to and including *Yetzias Mitzrayim*. If we learn this lesson, we will come to the realization that there is no nature at all, only **Hashem** controlling all the actions and forces in the world. It is to Him that we must constantly turn for all our needs."

A Wise Man would say: "Finding the lesson behind every adversity will be the main thing that helps get you through it." Printed By: Quality Printing Graphic Copy & Printing (845)352-8533 **Hang on TIGHT to our Loving ה' during all the Challenges! * In Shul/B'Tfila too -Be M'kabel!** 855.400.5164 / Text 323.376.7607 / kvodshomayim.org לעילוי נשמת מרת לאה בת ר' יצחק שטראוס ע"ה נפטרה ג' שבט וזאת נפש צרורה בצרור החיים

On behalf of thousands of Shomer Shabbos Jews • www.clicktensforshabbos.com • The charity that simply helps families of Melanctim, Agunots and Crushos in Eretz Yisroel at ZIFCO expense

MONSEY EDITION הדלקת נרות שבת – 4:54 זמן קריאת שמע/ מ"א – 9:02 זמן קריאת שמע/ הגר"א – 9:38 סוף זמן תפילה/להגר"א – 10:29 זמן לתפילת מנחה גדולה – 12:40 שקיעת החמה שבת קודש – 5:14 מצטיק צאת הכוכבים – 6:04 צאה"כ/ לחיבתו הם – 6:26

TORAH TAVLIN IS ALSO AVAILABLE ONLINE TO VIEW ARCHIVES, STORIES, ARTICLES OF INTEREST OR TO SUBSCRIBE TO RECEIVE THIS TORAH SHEET WEEKLY. WWW.TORAH TAVLIN.ORG OR SEND AN EMAIL TO SUBSCRIBE@TORAH TAVLIN.ORG

Torah Tavlin Publications 34 Mariner Way, Monsey, NY © All Rights Reserved

שבת קודש פרשת בא – ג' שבט תשפ"ה Shabbos Kodesh Parshas Bo - February 1, 2025

טיב התבלין

כי אם החומר יקבל תענוגו כמקדם לא יזכו בני ישראל להאדור הגנות, וכשלא ישנו אור שבקדושה יסינו אחר ויאווזו שוב רק בתועבת מצרים.

אולם משה לא הסכים לכך, כי החכם עיניו בראשו, ומבחין במזימת היצר המעמיד פנים כטוב והגון המבקש לשחרר את נתיניו משעבודם, ומכחיד בפניהם: אם אתה נתן בידינו זבחים ועולות ועשינו לה' אלוקינו, כלומר, אין אנו מסכימים לזה התנאי, וברצונו לבמש בכל הקשר לתענוגי החומר, עד שלכסוף נוכח להסיד כל המסכים המבדילים בינינו לבין החומר, ואז נוכח להתענג מזווה של שכינה ושוב לא תהיה עבודת האכילה עלינו למשא לחיפך, אז יתקיים בנו מקרא שכתוב (משל טו, ז): 'ברצות ה' דרכי איש גם אויביו ישלים איתו' וגם אתה היצר תסייע בידינו לאכול רק לשם שמים, ולהפוך את האכילה לבחינת 'עולות וזבחים'.

כי על כנון לא אמרו חכמינו ז"ל (מנחות צג), שולחנו של אדם מכפר עליו" כי תהיה אכילתנו כוננת הנקטר ע"ג המזבחה, אולם זה הדרב תלוי בתנאי, והוא: וגם מקננו ילך עמנו, לא תשאיר פרסה" – שלא נשאיר שום צד הנאה בלבנו מבחינת 'מקננו', כי תהיה כל כוונתנו בעבודת האכילה לשם שמים, ואפילו פרסה של הנאה לא תהיה בגשתנו לעבוד את ה' בעבודת האכילה, רק תהיה אכילתנו מתוך כוונה שלימה לשמים כעולה הנקטר כליל המזבחה. ומשה הוא החכם, מנמק את רצונו למה אינו מסכים עם אותה פשרה שהציע היצר, באמרו: 'זאתנו לא נדע מה נעבוד את ה' עד בואנו שמה'. שכל עוד שמודגלים אנו בתענוגי החומר עדיין לא זכינו להסיד המסכים המבדילים בינינו לבוראנו, ומהעדר האדור אין ביכולתנו לדעת האך לעבוד בעבודה פנימית ואמיתית, כי כל עוד שיש להאדם נטיה אל החומריות נפשו מעודה ברע, ואינו זוכה לבורות הדעת, וכנראה מכך יש טעם לפגם בתורתו ובתפילתו מנגיעות ופניות. ורק 'בבוא שמה' אחד שיעשה את המוטל עליו ויגיל עצמו במיעוט תענוג, או יזכה לאורות הקדושה ויתוסף בו דעת כמה יפה את אדורו בעבודת בוראו.

ויתדין שחיוניו מזה יסוד גדול בדרכי שמים, שהקב"ה עושה רק מה שאין בכה יד האדם לעשות, אבל דברים שבכחו לעשות אין הקב"ה עושה, וכאשר חסר לאדם הרצון לצאת נמסר בכחו ובידו לא יעזרהו מאומה, ולכן לא יצאו ממצרים על אף גודל אהבת הש"ת לישראל.

ונראה להוסיף על דבריו, דהנה אמרו חז"ל (מכות י'): "ברוך שאדם רוצה לילך בה מוליכין אותו". וכתב **המרדשא** לבאר זה וז"ל: 'ואענה גם אני הלקי דלא קאמר מוליך אותו הקב"ה, אלא מוליך אותו הוא, והוא ע"פ מה שכתבנו בכמה מקומות שכל מחשבה ודיבור ומעשה האדם הנה הוא בורא לו מלאך לפי ענינו אם לטוב אם לרע. וע"כ אמר בדרך שאדם רוצה לילך שיהיה בידו האדם ממנו ית' ב"ה שיהיה בידו שמים חוץ מידת שמים, אבל כפי רצונו ודעתו של אדם מוליכין אותו אותו המלאכים הנבראים מאותו רצון ומחשבה אשר בו'. עכ"ל.

הרי מי שיש לו איזו מחשבה טובה, או דיבור או מעשה טוב, זה בורא מלאכים לעזור לפעול רצונו וא"כ, מי שאין רצונו לעבוד את הש"ת, ויש לו רצון לעשות כל מה שמתאוה לבו, ולמלא תאותו, אין לך סתירה גדולה מזו לעבוד את ה', שהרי אותו רצון מביאו ע"י מלאכים לדרך אחרת, אבל מי שיש לו רצון לעבוד את ה', יזכה לשיעורא ורשמיא באופן נפלא וע"כ כל זמן שאותן מלאכים עלו להם הרצון לצאת ולקבל התורה ולעשות רצונו של הקב"ה, אין הקב"ה מתוך מצרים.

מאת הגאון רבי גמלא הסוה וכחמ"א שליט"א, ר"י שש הנאמן הייטש עדיף ויאמר משה גם אתה נתן בידנו זבחים ועולת ... כי ממנו נקה לעבוד את ה' אלוקינו ... (י-בבתבו) - במעלת זיכר החומר וספר 'אור המאד' מביאר שאחד שיהנה האדם תמיד בתורה ובמצוות, אינו מכשיר את עצמו להשראת הברא ית' אם לא שיוכך את גופו החומרי, כי החומריות הינו כמחיצה החוצין בין האדם למעלות הקדושה, וכל עוד שהאדם נתון דרוו לעצמו לאכול ולשתות על תאות נפשו לא יזכה להמשך עליו הקדושה העליונה, ועדיין יהיה בבחינת גוף נפרד מאלוף העליון, אמנם כדי להפוך את החומר לצורה מוטל על האדם להיכנס למאבק גדול עם יצרו, כי זה האחרון נתון את עיקר כובד משקלו כדי למנוע זאת מן האדם, כי מצד חלק החומרי שבאדם הינו בגדר 'עבר ליצרו', והה המבקש לקדש עצמו מן המותר לו הרי הפך הוא בחרור" וכן החומריות הינו בגדר 'בורח מן אדורו', וללא ספק שאדורו היצר יעשה כל טעדיק שבעולם כדי להחזירו לרשותו. ואך עצה ותבונה מול אותו היצר החומרי אם לא שלחם ולוחם ביצרו 'מלחמת דממה', כי תהיה מלחמה זו מתוך מסירות נפש, היינו מתוך הרגלה נחוצה לבטל כל ישותו לבוראו, ולהתנדד מכל רצון גופני וחומרי שאינו לכבוד בוראו, ואן יצליח ה' ודרכו לכבש את יצרו הגנ, ויחסרו כל המסכים המבדילים בינו לבין הקדושה העליונה, ויזכה להתעלות ולהנתן מזיו העליון.

אלו הדברים נרמזים במקרא שלפנינו, דהנה ידוע מספרה"ק שפרעה' מורה על ה'יצר הרע, וכיון שראה פרעה שבנ"י משתוללים מאוד לעבוד את ה' בוראם, וברצונם לצאת על ידה מתועבת מצרים, התחכם עליהם ואמר לכו עבדו את ה' רק צאנכם ובקרכם יוצגו, כלומר, מעתה איני מעבב על ידכם לעבוד את בוראכם בתורה ובתפילה ובכל פעולה שהיא לש"ש, אולם 'צאנכם ובקרכם' המורים על האכילה החומרית 'יוצגו' במקומו כבימי קדם, ולא תבקשו להתנדד מאכילה לשם תענוג. זה הדשע דימה בנפשו

עדותך אתבונן

לשמים מאת הרב אברהם והגאון אבטטיין שליט"א, בעמים טוה אברהם ויבן משה את ידיו על השמים ויהי חשך אפלה ככל ארץ מצרים שלשת ימים ... (י-כב) - בכיזאר מדוע מתו הרשעים במכת חושך פ"ש": 'ולמה הביא עליהם חשך, שהיו בישראל באותו הדור רשעים, ולא היו רוצים לצאת, ומתו בשלשת ימי אפלה כדי שלא יראו מצרים במפלתו ויאמרו אף הן לוקין כמונו', עכ"ל. ומקורו של רש"י הוא מדברי המרדש (רבה יד, ג.) וז"ל: 'חשך למה למה לא יצאו עליהן יתברך שמו של הקב"ה שאין לפניו משאו פנים והוא חוקר לב ובוהן כליות לפי שהיו פושעים בישראל שהיה להן פטרונין [שררות ושלטנות] מן המצריים והיה להן שם עושר וכבוד ולא היו רוצים לצאת אמר הקב"ה אם אביא עליהן מכה בפרהסיא וימותו יאמרו המצריים כשם שעבר עלינו כך עבר עליהן לפיכך הביא על המצריים את החשך ג' ימים כדי שהיו קוברים מתיהם ולא היו רואין אותן שונאיהם ויהיו משבחין להקב"ה על כך', ע"כ. מביאר מהמרדש, שהטעם שמתו הרשעים באותו הדור, משום שהיו להם שררות ושלטנות, ומטעם זה היו להם עושר וכבוד, וע"כ לא היו רוצים לצאת ממצרים. והק' ר' יחזקאל הלוי לוינשטיין וזקוקל (אור יחזקאל אמונה, עמ' רסד), ולכאורה כיון שנתבאר גודל והרמים ואהבה של הקב"ה שהוציאם בעצמו מתוך המי"ש שערי טומאת, א"כ מרוע לא עשה הקב"ה את שיהיה להם גם הרצון לצאת?

מעשה אבות .... סימן לבנים

ויאמר ה' אל משה לא ישמע עליכם פרעה למען רבות מופתי בארץ מצרים ... (א"א-ב)

The holy **Chasam Sofer, R' Moshe Sofer zt"l**, was not only the undisputed leader of the Jewish people in his generation, he was also a *Rosh Yeshivah* and devoted teacher to hundreds of *talmidim* in the *Pressburg Yeshivah*. To listen to the *Gadol Hador* deliver a Talmudic discourse in any area of *Shas* and *poskim*, was to witness an artisan in action, a masterpiece in the making. As pearls of *Torah* wisdom and knowledge rolled off his tongue, a combination of *Niglah* and *Nistar* (hidden and revealed) elements were interwoven together to form a formidable tower of novellae, thereby unfastening the knots of entanglement that locked up a *sugya*, enabling the intricacies that once stood in the way of comprehension to be released - like melting snow rushing through a mountainous pass.

One day, as the *Rosh Yeshivah* was in the midst of delivering his *shiur*, he came upon a topic that discussed the detailed complexities of names. During one lengthy exposition, the Chasam Sofer unwittingly let slip a comment to the effect that he had already mastered the deepest Kabbalistic understandings of names, and maintained the unique ability to recognize the name of each and every Jewish *neshama* (soul) within the body of the holy words of the *Torah*.

The students, who had been following the meandering paths of the *sugya*, all paused for a moment and looked at each other, and then back at their *rebbe* in wonderment. Of course, the Chasam Sofer had not made such a statement so as to brag about his ability; however, the thought intrigued each student as he sat there wondering, how can the holy *Rebbi* know the origins of each name and where it is located in the *Torah*?

As a heavy silence prevailed over the room, none of the students even considered breaking the *Rebbi's* thought-process and question him on his unusual statement. All, except one. There was a young man by the name of Moshe, who was different from the other students. He was not intensely involved in his studies as he should have been and he was known to have secular leanings, including interest in areas that were considered off-limits to the students. As a boy growing up in Germany, he saw and imbibed a culture that was foreign to the age-old ways of traditional *Yiddishkeit*, and privately he would read books and newspapers that were unacceptable in the *Yeshivah*.

It was this boy who stood up in the middle of the *Rebbi's shiur* and brazenly called out, "*Rebbi*, is this true? Do you really see every person's name? If so, where is the name of the **Rambam** found in the *Torah*?"

The Chasam Sofer slowly opened his eyes and looked up. The other students began to urge Moshe to be quiet and sit down, but he just stood his ground and ignored their entreaties. The Chasam Sofer did not look irritated and in fact, urged everyone to be silent. Then, he said, "Before subjecting the Egyptians to the final *makka*, *Makas Bechoros* (Plague of killing the First-born), *Hashem* tells Moshe, 'למען רבות מופתי בארץ מצרים' (*In order to increase My wonders in the Land of Egypt*.) The first letter of these four words spell out the acronym **רמב"ם**, for it was this great sage who revealed - in his many illuminating writings - many of the great wonders of the Almighty."

The students buzzed with excitement as the *Chasam Sofer* seemed to end the discussion right there. But Moshe was not one who gave in so easily. In his misguided and errant mind he called out once more, "Okay, but where is the name of Moses Mendelsohn (universally regarded as the father of the *Haskala*/Enlightenment movement and forebear of the Reform Movement, which wreaked havoc on *Torah*-true *Yiddishkeit*) found in the *Torah*?"

Without missing a beat, the Chasam Sofer responded, "Why, it is a clear *posuk* in *Parshas Emor*. 'כי משחתם בהם מום בם' (*For their corruption is in them, a blemish is in them*). The first letter of these aptly portrayed words spell out **משה בן מנחם** - Moshe the son of Menachem, from Berlin! His father's name was Menachem and he adopted the lifestyle of the secular Berliners!" And with that last line, the Chasam Sofer tossed Moshe right out of the *Pressburg Yeshivah*!

קראו שם פרעה מלך מצרים
שאין העיביר המועד ... (רמ"ב-ו)

A PENETRATING ANALYSIS OF THE WEEKLY
HAFTORAH BY AN UNEQUALLED HISTORIAN

תורת הצבי על הפטרות

Continuing the theme of last week's *Haftorah*, *Yirmiyahu HaNavi* discusses the fall of Egypt mentioned in the *Torah* as well as Egypt's downfall at the hands of Nevuchadnezzar, king of Bavel. The *Navi* tells us that in the heat of the battle, the Babylonians called out mockingly that Pharaoh king of Egypt was nothing but bluster, much noise and no substance. The reason being that "*He passed the appointed time for the battle*." But why was that the reason to mock Pharaoh?

R' Yonason Eibschutz zt"l explains that wars back in those days required battle tactics, but they did not involve any overall strategy. In fact, the date on which a decisive battle would be held was often fixed ahead of time. The reason being that Pharaoh and all the great kings of the time

would employ their sorcerers to determine the best possible outcome. The sorcerers would invariably relay to their king the most opportune time for them to wage war. Then, and only then, would military strategies be devised.

Here, Pharaoh was mocked relentlessly because even after his sorcerers determined the best time to wage war against the Babylonians, he was still unable to arrive at the battlefield at the designated time - proving to all that his incompetence knew no bounds, and the Egyptians were doomed.

Mazel and time play a major role in Jewish life, and while we obviously do not ascribe to sorcery or claim to know the future, we are still quite cognizant of the predations of doing something not in its proper time.

ויהי בחצי הלילה וה' הבה כל בכור בארץ מצרים
מבכר פרעה הישב על כסאו עד בכור השב' ... (ב-ב)

CONCEPTS IN AVODAS HALEV FROM THE
FAMILY OF R' CHAIM YOSEF KOPMAN ZT"l

מחשבת הלב

Makas Bechoros affected not only the Egyptian first-born, but as the *posuk* tells us, even the *bechoros* of captives and prisoners. Earlier in the *parsha* when Moshe received the prophecy from *Hakadosh Boruch Hu* and forwarded its message to Pharaoh, he told him, "מבכר פרעה ... עד בכור השפחה" - which refers to the first-born of the maid-servants. The clear question is: why, here, does it change to "בכור השב'"? (See **Chizkuni** who presents a number of explanations)

Perhaps we can offer a simple understanding. When Moshe was warning Pharaoh, it was important to stress that every first-born in every respective Egyptian household will be killed, even those of the slaves. On the other hand, Pharaoh didn't really care about those in captivity and it was therefore unnecessary to warn him about their upcoming demise. However, when the plague actually struck, it was significant that it hit them too. As **Rashi** explains, even as they languished in jail, those *goyim* were still happy that the Jews were suffering. Therefore, *Hashem* paid them back by killing their first-born.

R' Moshe Sternbuch shlit'a, in his **Sefer Taam Vadaas**, writes that during the horrific years of the Holocaust, the world witnessed how so many gentiles, even enemies of the Third Reich, eagerly helped the German cause. In Poland, Ukraine, Russia and Hungary, it was commonplace for the locals to "assist" the Nazis in betraying and killing Jews. It is clear that a gentile, even if he's not so vocal about it, harbors an innate hatred towards a *Yid* and will relish the opportunity to act upon it.

As we consider the current public sentiment in the world, this couldn't be more glaringly true. How many *goyim* have suddenly turned their backs on us, vehemently espousing anti-semitic rhetoric under the banner of the pro-Gazan refugees?

We must always realize that even the "powers-that-be" cannot and must not be relied upon. As *Esther Hamalka* so carefully taught us: "שלא יאמרו אחוז לנו בבית המלך". We must *daven* to the only One who can truly help and save us - ארני שבשמים!

משל למה הדבר דומה

החדש הזה לכם ראש חדשים ראשון הוא לכם ... (ב-ב)

משל: A *sofer* STAM, a scribe who transcribes holy scrolls by profession, once found himself in the synagogue of a far-away town. After *davening*, the local Rabbi began conversing with him. Upon learning of his profession, the Rabbi asked the *sofer* if he might check the *shul's* one and only *Torah* scroll, which he did and found it to be completely invalid. An estimated \$5,000 was deemed necessary to repair the scroll.

The Rabbi flatly refused to pay such an enormous sum of money, despite the fact that the *shul* had the funds for an elaborate repairment. The *sofer*, too, refused to come to terms with the fact that an entire congregation was using an invalid *Torah* scroll. Unable to sleep, the *sofer* contacted a friend, also a scribe, and convinced him to join him in a great *mitzvah*: they would fix the scroll despite the minuscule \$500

the Rabbi was willing to pay for their efforts.

After completing the repairs and receiving their meager wages, the pair headed out of town. On the way, the scribes needed to make a "pit-stop" and saw a cemetery building. Suddenly, the cemetery caretaker appeared out of nowhere and growled at them: "What's your names and address?"

Frightened, they told him. "Congrats young men," he said lightly, "a wealthy man died today and left in his will that his money should be split between all those who attend his funeral. Guess what? You two are the only ones who showed up!"

משל: The focal point of *Yetzias Mitzrayim* is *Hashem's* demonstration of ultimate power and ability. It is interesting to note that this *parsha* has a number of unrelated *mitzvos* in it as well. Perhaps the lesson is this: doing *mitzvos* can sometimes be challenging and expensive but do them anyway and don't worry about the bill. *Hashem* can afford it!

ויאמר משה כה אמר ה' כחצת הלילה
אני יוצא בתוך מצרים ... (א-ד)

INSIGHTFUL TORAH THOUGHTS ON THE
WEEKLY SEDRA TO LEARN AND TO ENJOY

גינפש

Citing the *Gemara* (*Berachos* 4a), **Rashi** explains that Moshe did not say that *Hashem* will come and kill the Egyptian firstborn "בחצת" at exactly midnight, but rather "כחצת" - around midnight, for "שכמה יטעו אצטנניי פרעה" - Pharaoh's astrologers will make a mistake in their calculations and say the plague did not come at midnight, accusing Moshe of being a fraud. Rashi further elaborates that the concern was perhaps according to their calculations, midnight will be a half-hour earlier than actual midnight, and when "their" midnight will come and go without anyone dying, they will dismiss Moshe's prophecy as false.

R' Simcha Maimon shlit'a explains that this is as the **Rambam** writes in his introduction to his commentary on the *Mishnah*: the hallmark of a true prophet is that every detail of his prophecy comes to pass, even the most minute. Thus, if Moshe's timing would have been even slightly off, that would have indeed been enough of a reason for them to question his legitimacy. However, this concern seems difficult to understand. For although they might feel smug at the time, when midnight does arrive, and the plague hits Egypt in full force, they will realize that they made a mistake, and that Moshe was correct all along!

Explains **R' Yosef Shalom Elyashiv zt"l**, we see from here how careful we must be not to say or do anything that might result in a *Chilul Hashem*, even if it will be for only a split second, and even if it will be revealed afterward that there was a mistake! Anything which has the potential to possibly result in even the mere perception of *Chilul Hashem*, no matter how temporary or seemingly insignificant, must be avoided at all cost. On a related note, **R' Meir Stern shlit'a**, *Rosh Yeshivah* of *Yeshivah Gedola* of Passaic, says that if people consider someone to be a *Talmid Chacham*, even if he knows that he is not, he must conduct himself in public as a *Talmid Chacham* would be expected to, due to the concern for *Chilul Hashem* - even though their expectations of him are mistaken! How careful must we be regarding *Chilul Hashem*!